

Erasmus+ mobilita, prednášky Dr. hab. prof. Edyta Czop a Dr. hab. prof. Elżbieta Rączy

Prešov, 26. – 27. september 2017

Peter KOVAL

dr hab. prof. UR Elżbieta Rączy
Foto M. Vojna

Druhý týždeň po začatí zimného semestra nového školského roka 2017/2018 sa na Inštitúte histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity (IH FF PU) v Prešove uskutočnili dve zaujímavé prednášky zahraničných hostí. V rámci mobilit programu Erasmus+ navštívili PU dve kolegyně – historičky z Rzeszowskej univerzity (RU).

Inštitút histórie v Rzeszowe patrí medzi tie zahraničné historické pracoviská, s ktorými IH FF PU udržiava dlhoročnú spoluprácu. Tá sa prejavuje tak vo vedeckej oblasti vo forme spoločných účastí na medzinárodných projektoch či konferenciách, ako aj v pedagogickej sfére práve vo forme prednášok v rámci mobilitných programov, ktoré sú vždy spestrením pre slovenských aj poľských študentov. Na univerzite v Rzeszowe prednášala v minulosti napr. doc. Nadežda Jurčišinová a skoro pravidelným návštevníkom

a prednášateľom na PU je Dr. hab. prof. RU Waclaw Wierzbieniec.

Obe poľské kolegyně sú v rámci svojho výskumu zamerané na obdobie 20. storočia a ponúkli študentom odborov história, dejepis a archívniectvo mimoriadne atraktívne témy. Fenomén migrácie patrí medzi najdiskutovanejšie témy súčasnosti.

Dr. hab. prof. Edyta Czop nazvala svoju prednášku Poliaci v Európskej únii a svoju pozornosť zamerala práve na migráciu poľského obyvateľstva predovšetkým do štátov Európskej únie (EÚ). Zdôraznila, že zlomovým rokom vo vzťahu presunu Poľakov za hranice bol rok 1989. Otvorenie hraníc a možnosti slobodného cestovania využilo veľa poľských obyvateľov. Dôvody odchodu do zahraničia boli rôzne, no až 78 % mladých ľudí vycestovalo pre svoju zlú finančnú situáciu. V podstate až druhotné boli dôvody ako štúdium, poznávanie nových miest, ľudí či naučenie sa cudzieho jazyka. Aj medzi migrantmi prof. Czop vymedzovala tých, čo vycestovali len sezónne, bez nutnosti integrovať sa v cudzom

dr hab. prof. UR Edyta Czop prednáša.
Foto M. Vojna

prostredí a po patričnom zárobku sa vracali domov. Určitá časť obyvateľstva migrovala len pre atraktivitu cestovania a akejsi „módnosti“ tejto aktivity. Dosť početná bola skupina migrantov, ktorá vycestovala do zahraničia za zárobkom a vracala sa domov užívať si dôchodcovský vek. Medzi najatraktívnejšie destinácie poľských migrantov patrili Veľká Británia, Nemecko, Holandsko či Írsko.

Dr. hab. prof. Elžbieta Rączy ponúkla študentom PU nemenej atraktívnu tému. Problematika holokaustu je aj v súčasnosti na Slovensku v súvislosti s nenápadným vzráňaním sa extrémizmu čoraz častejšie pertraktovaná, a preto sme privítali, že sa prof. Rączy venovala problematike Slovenskí Židia v koncentračných a vyhladzovacích táboroch v okupovanom Poľsku. Prítomným predstavila základné fakty a štatistické čísla týkajúce sa deportácie slovenských Židov do táborov v teritóriu tzv. Generálneho gouvernementu vytvoreného po obsadení Poľska nemeckou nacistickou armádou v septembri 1939. Vysvetlila základné spôsoby rozdeľovania a umiestňovania deportovaného obyvateľstva do koncentračných a vyhladzovacích táborov. Medzi najznámejšie, so smutnou štatistikou najviac popravených osôb, patrili vyhladzovacie komplexy v Treblinke, Sobibóre, Majdanku a Bežec. Prof. Rączy nezabudla prešovským študentom pripomenúť ani jeden významný čin dvoch Slovákov. Rudolf Vrba a Alfréd Wetzler boli dvaja deportovaní slovenskí Židia, ktorí po úspešnom úteku z tábora v Osvienčime podali svedectvo o masových vraždách v nacistických táboroch. Ich „Osvienčimská správa“ sa dostala ku kompetentným ľuďom a bola rozšírená aj do viacerých zahraničných tlačových médií s cieľom zastaviť tento vyhladzovací proces.

Prednášky hostí z Poľska opäť ukázali, že program Erasmus+ má význam v oblasti zatraktívnenia štúdia. Jednak študentom umožňuje vycestovať do zahraničia a nabrať skúsenosti z iného akademického prostredia, ale tiež v rámci učiteľských mobilit si študenti môžu vypočuť na domácej pôde viaceré zaujímavé historické témy, ktoré môžu študentov historických odborov podnietiť k ich vlastnému kritickému historickému mysleniu a výskumu.

Pohľad na auditórium. Foto M. Vojna